

Pitch LCRDM Taakgroep Inventarisatie van beleid en richtlijnen rond het samenwerken aan onderzoeksdata

Naam: Monic Hodes, Judith Pijnacker, Marlon Domingus en Peter Hinrich

Datum: 25-3-2019

Contactgegevens: peter.hinrich@surfnet.nl

1. Doel, inventarisatie

Veel onderzoeksprojecten werken instellingsoverstijgend. Het zijn samenwerkingen tussen verschillende universiteiten, umc's of hogescholen, bijvoorbeeld onderzoek dat plaatsvindt in consortia. Daarbij is het van groot belang dat de samenwerkingspartners toegang hebben tot de onderzoeksdata en hieraan kunnen samenwerken, ook al zijn ze niet verbonden aan dezelfde instelling. Dat is in de praktijk niet altijd eenvoudig.

Zo zijn er allerlei barrières voor het samenwerken aan datasets, zowel op juridisch als technisch vlak. Ook zijn er barrières omdat iedere instelling eigen beleid en richtlijnen heeft. Vooral als er vertrouwelijke data, zoals persoonsgegevens of intellectueel eigendom mee gemoeid is. Instellingen kunnen verschillen in privacy- en informatiebeveiligingsbeleid. Ook kan beleid op het gebied van Research Data Management verschillen tussen instellingen maar ook binnen de instelling. Denk aan regels voor opslag en backups van data, toegang tot data (wie, hoe), welke maatregelen nodig zijn om data te beschermen, welke metadata en archivering van data. Onderzoekers hebben ook te maken met beleid dat op diverse niveaus is vastgelegd: op het niveau van de instelling, faculteit, vakgroep of discipline. Bovendien kunnen onderzoekers te maken krijgen met Europese richtlijnen of andere, van buiten opgelegde regels.

Op het moment dat onderzoekers van verschillende instellingen willen samenwerken en de data willen delen, kunnen zij te maken krijgen met incompatibele eisen die voortvloeien uit het beleid van de betrokken instellingen. Dat kan makkelijk en eenvoudig samenwerken aan onderzoeksdata over de instellingsgrenzen heen in de weg staan.

2. Waarom is dit van instellingsoverschrijdend belang?

Het belang van instellingsoverstijgend onderzoek wordt steeds groter. Niet alleen voor de onderzoekers, maar ook voor de instellingen omdat hierdoor betere mogelijkheden ontstaan voor financiering van onderzoek vanuit tweede of derde geldstroom. Juist door de toenemende eisen die aan onderzoek en onderzoeksdata worden gesteld kunnen er barrières ontstaan als er geen goede afstemming plaatsvindt over regels en richtlijnen rondom het samenwerken aan data.

3. Deliverable/output, wat ga je opleveren?

Gezien de mogelijke complexiteit en omvang van dit onderwerp, is de werkwijze als volgt:

1. Concreet aan de hand van een klein aantal bestaande use cases inventariseren welke knelpunten zij ervaren. De use cases zijn bestaande onderzoeksprojecten die al van start zijn gegaan of in de voorbereidende fase zitten, én instellingsoverstijgend samenwerken. We beperken ons in eerste instantie tot onderzoeksprojecten vanuit universiteiten die binnen Nederland samenwerken.

2. In kaart brengen welk beleid van toepassing is op deze projecten (financiers, instellingsbeleid, domeinspecifieke standaarden of ontbreken van standaarden, privacy and security policies, RDM policies) en beschrijven wat de implicaties daarvan zijn. Hoe is het opgelost in de bestaande samenwerkingen/waar loopt men tegen aan in nog op te zetten samenwerkingen? Dit doen we aan de hand van een vragenmatrix.

We gaan de bevindingen beschrijven in een verslag met daarin een aantal aanbevelingen voor beleidsmakers voor een eventueel vervolgtraject.

Een inventarisatie bij umc's, hbo's en overige onderzoeksinstellingen kan in een vervolgpitch worden opgepakt.

4. Welke expertise/competenties is/zijn er nodig om een taakgroep te vormen? En welke middelen denk je nodig te hebben?

We zijn op zoek naar mensen die een goed beeld hebben van de lopende onderzoeksprojecten binnen hun instellingen en/of mensen die goed op de hoogte zijn van beleid op het gebied van RDM en/of informatiebeveiligingsbeleid bij hun instelling. Bijvoorbeeld RDM-specialisten, RDM-supporters, datastewards, security officers, privacy officers, beleidsadviseurs Onderzoek etc.

Heb je in jouw instelling ervaring met instellingsoverstijgende onderzoeksprojecten die knelpunten ervaren in het samenwerken aan onderzoeksdata, meld je dan aan.

5. Geschatte looptijd

mei t/m oktober 2019 (er wordt rekening gehouden met de zomervakantie)

De eerste bijeenkomst van de taakgroep is op woensdag 22 mei van 10.00 -12.00 uur bij SURF Utrecht.

6. Wat is er al bekend/gedaan en waarom voldoet die info niet?

Via de LCRDM website is een begin gemaakt met een [overzicht](#) van RDM- en Open Science-beleid bij de onderzoeksinstellingen in Nederland. Dit is nog onvolledig. Voor zover bij ons bekend is er nog weinig gedaan aan de harmonisatie van beleid tussen instellingen om data delen beter mogelijk te maken. Tijdens de masterclass Research Support in oktober 2018 was er een ronde tafelsessie over "compliance met de AVG in de praktijk". Hierin kwam naar onder andere naar voren dat er nog een kloof is tussen het beleid en de uitvoering ervan in de dagelijkse praktijk van wetenschappelijk onderzoek.

In 2018 heeft de European Research Council heeft opdracht gegeven voor een studie naar open toegang tot publicaties en research data management en -sharing en in het kader van deze studie verschijnt in de zomer van 2019 een rapport over onder meer de situatie in Nederland. In dit rapport wordt voornamelijk gekeken naar nationale regelgeving en policies die opgelegd worden door funding organisaties. Dit rapport gaat niet in op de policies die door instellingen of op ander lokaal niveau worden opgelegd.

Vanuit Science Europe is een rapport opgeleverd over het internationaal harmoniseren van criteria voor RDM-plannen en datarepositories (<https://www.scienceeurope.org/supporting-the-international-alignment-of-research-data-management/>), maar ook dit rapport gaat niet specifiek in op de problematiek rond het delen van en samenwerken aan onderzoeksdata.